

EL TRADICIONALISTA

SETMANARI CATÓLIC

Any III

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Girona...	1 ⁵⁰ Ptas. trimestre
Fora...	2 ⁰⁰ " "
Extranger...	2 ⁵⁰ " "
Nombre solt	0 ¹⁰ " "

PAGO PER ENDAVANT

DEU, PATRIA, REY.

SORTIRÀ ELS DISSAPTES

Girona, 1 de abril de 1905

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Abeuradors, 7, 2.^{on}

VENDA Y SUSCRIPCIÓ

Argentería, 26 y Forsa, 14

Anuncis y comunicats a preus convencionals
No's tornen els originals

Núm. 105

Secció Religiosa

SANTS DE LA SETMANA

Dia 1 dis. Santa Teodora: se v. a Gracia, la Invenció de sants Llúcia y Marcia a Vich, y sant Venanci, b. y m.—Dia 2 dim. IV de Quaresma. Sant Francisco de Paula, f.—Anima.—Dia 3 dill. Sant Benet de Palerm, c. y sant Ricart, b.—Dia 4 Dim. Sant Víctor, bisbe de Barcelona, y sant Isidor, arq.—Dia 5 dim. Sant Vicens Ferrer, c. patró de València, y sta. Emilia, v.—Dia 6 dij. Sant Celestí, papa y sant Cels, bisbe.—Dia 7 divendres, Sant Epifani, b. y m. y sant Ciriac, m. Abs. de carn.

QUARANTA HORES

Avuy son a la Esglesia de les Adoratríus demà passen a la de les Hermanites dels pobres.

Les hores d'ecsposició son: de 8 a 11 y mitja del matí y de les 5 a les 7 de la tarda. Desde el dia 7 l' hora d' ecsposició per la tarda será a la 5 y mitja.

Els diumenges al matí se reserva a les 12, y a la tarde l' ecsposició comensa una hora més aviat.

Apostoiat de l' Oració

Oració quotidiana per aquest mes: ¡Oh Jesús meu! per mediació del Cor immaculat de Maria Santíssima vos oferesc les oracions obres y treballs del present dia, en reparació de les ofenses que se vos fan, y per les demés intencions de vostre Sagrat Cor.

Vos les oferesc, en especial per a que acceptém ab valor les ocasions de patir, imitant vostra paciència.

SOM PATRIOTES

¡La Patria! com l' anyora 'l desterrat, com l' anyora aquell a qui les circumstancies han obligat a dexarla; vol esplayar son cor y no pot, perquè en ell hi sent una buydó que sols el retorn a la patria pot omplir.

L' amor natural que tenim a la patria fa que 'ns alegrem en llurs alegries y 'ns entristex quan la veyem sotmesa al jou fexuc de pilots ineptes, que lluny de procurarli tota mena de felicitats, tots els progressos llegítims, la creu endogalada, y escprementli continuament la sanc, ab la odiosa lley de quintes y la riquesa ab esczorbitants impostos que fan impossible la vida als ciutadans.

Els tradicionalistes patim moltíssim al veure que germans nostres treballen per a lliurarla d' aquell jou y regenerarla, pró apartantla de la Creu oblidant que a l' ombre d' aquesta, nasqué y s' engrandi. El nom de Patria ha anat

sempre unit ab el de Relligió: bogeria es volguer separarlos.

Com diu molt be l' Ilm. Torras y Bages «Catalunya y Esglesia son dugues coses en el passat de nostres temps que es impossible destriarles; son dos ingredients que lligaren tant be fins a formar la patria; y si algú volgués renegar de l' Esglesia, no dupte que al mateix temps hauria de renegar de la Patria». En lloc de Catalunya, posishi Espanya, y el quadro es acabat.

La constitució política de Catalunya, proibex terminantment fins la discussió dels dogmes de la Relligió Católica; y en nostres dies ¡quina vergonya! homes que 's diuen catalans somnien ab una Catalunya indiferent a tota creencia; y diuen al individu que se les arregli del modo que vulla en exa qüestió.

No 'n tenen prou ab axó sinó que arréu van sembrant la llevor d' un funest separatisme, que acabaria de soterrarla. La unitat nacional es un dogma per a nosaltres. No ho es la uniformitat, que si les regions que formen la Patria Espanya tenen necessitats per satisfer, elles sols se conexeran els remeys convenients per a subvenirles.

Nosaltres volem que axís com la historia diu del regne d' Aragó que era 'l poble més lliure del mon, pugui dir també que la Patria Espanya fou una confederació de regions les més lliures y civilisades de l' univers. El centralisme es fill llegítim del liberalisme; no pot esser de cap manera adoptat pel tradicionalisme, enemic irreconciliable d' aquell.

Si a la Baskonia per haver sigut fidel se li arrebasaren sos drets y franquicies, hi ha paraula donades de serli retornades y d'igualar les demés regions a aquella (servants servandis), que sospira com sospira Catalunya, Valencia y Galicia y totes, per retornar als temps ditxosos, mal anomenats d' obscurantisme

Tant de bó que aquex retorn sigui prompte un fet! Tant de bó que d' Espanya pugadirse de nou que no's pon el sol en llurs dominis.

KUROKI

VARIETATS

PROGRÉS AGRÍCOL

V.—Adops de casa.

Com es una veritat que l' abono de quadra sol no basta en la generalitat dels cassos per a obtenir una abundant cullita, sinó que necessita ser complementat ab l' adop químic; axís tampoc bastaria aquest últim sens el de quadra que entre altres coses proporciona al terrer l' humus procedent de les materies orgániques.

D' aquí que al parlar de d' adops en la serie d' aquets escrits ho hagi fet sempre indistintament d' uns y altres, dels de quadra o orgánics y dels químics o minerals, perquè, la veritat, uns y altres son necessaris.

Ho acabarás de comprendre, aymat agricultor, fente notar lo que passa al cremar una planta qualsevol, per exemple, un feix de llenya. ¿De tot aquell pes voluminós una vegada cremat que 'n queda? Un grapat de cendres no més; tot lo altre en forma de gas ó de fum ha passat a la atmósfera. Ara bé; la cendre es de procedencia mineral y 'l gas ho es de vegetal o animal: per lo tant per qué una planta trobi l' aliment complet en el terrer, el pagés per medi dels abonos li ha de procurar substancies minerals y orgániques, y sinó per faltarlí part del aliment convenient la planta no gastará ufana, no prosperará; ans vindrá pobra y raquítica, ni més ni menys que un animal al qui l' amo no tracta bé

Dexant axó de banda, ja que no havem de perdre de vista que tot l' art agrícola se reduex a obtenir el pagés els majors rendiments ab els menos gastos possibles, cal preguntarse, y ara jo en el si de la amista t' ho pregunto a tú, amic llegidor: ¿treus tot el partit que podries dels adops de quadra, d' aquets que ab prou feina si 't costen cap diner? Vull dir ¿estás segur de compondre bé 'ls fems de casa, ó en altres paraules, tens en regla y cuides degudament el femer?

Lo que 't dexa sorprés y n' estich segur, la pregunta, m' indica que deu tenir forsa que desitjar la manera ab que confeccionen els fems de casa.

Partex del principi que tot resto vegetal ó animal es aprofitable per

anar al femer, porque tots ells contenen elements que 's poden convertir en substancies alimenticies de les plantes; y ab dirte aixó sol ¡quin camp més ample obro a la teva activitat perá diligenciarte perá trobar materies abundants per apilonar en el femer?

Mes axó no 's deu fer sense tenir cap nort ni guía; no, el pagés que vulgui abonar degudament les terres ha d' atendre a dos coses, a la quantitat y a la qualitat dels adops.

Lo que diem que una cosa se pot perdre per carta de més y per carta de menos, es d' aplicació rigorosa a la qüestió dels femers. ¡Quants pagesos hi han que 's pensen enganyar les terres portantli moltes carretades de una cosa que 'n diuen fems porque surten del femer, pero que en realitat no 'n tenen res, per quant no han entrat en putrefacció! ¡Y quants altres dexen fondres les materies en el femer fins a arribar a un grau de descomposició que hant perdut la major part de substancies nutritives, disminuint considerablement en quantitat y qualitat! Tot vol un medi, y 'l pagés que no 'l sab guardar en la confecció d' adops, pert un cabal incalculable que a la llarga el pot portar a la esterilitat de les seves terres y per consequència a la ruina.

Els antics ho venien expresant ab aquet significatiu adagi: «No descuidis lo femer si vols omplená 'l graner».

Del modo de construirlo y cuidar-lo en parlaré un altre dia ab la ajuda de Deu.

M. RASET, PVRE.

Informació Carlista

Un altre més.—Als datos qu' hem publicat sobre el resultat de les últimas eleccions provincials, ens cal anyadir el triomf senyaladíssim que per el districte de Carrion-Frechilla (Palencia), ha obtingut el nostre correlligionari D. Emili Perez Juarez ab tot y haver sigut combatut per tots els casics conservadors y lliberals que forman el trust monopolisador de la influencia gubernamental d' aquella provincia.

Resulta, doncs que ja son 20 els nous diputats carlistes.

Seguex la propaganda.—Dona gust de veurer com se velluguen els nostres amics de la provincia de Jaen. A més de la Junta provincial fa poc reorganizada y de les Juntas de districte que ja hem publicat, devem fer constar la constitució de la Junta de la vila de Jamilena composta de prestidigiosos elements d' aquella localitat que ab seguretat treba-

llarán ab coratge per a propagar la bona llevor per aquells indrets del terror andalús.

Recort d' una festa.—El Sr. Serrano Franquini, quefe regional d' Aragó ha enviat als nostres amics Srs. Salaberry y Sanchez Marquez, una carinyosa y entusiasta carta, fentboshi present de dos preciosos medallons de plata de la Verge del Pilar ab dedicatoria y la fetxa de 19 de mars de 1905, tot dins d' elegants estutxs com a recort de la visita que feren, els esmentats amics, a Saragossa per a pendrer part a la inauguració del Circol de la Joventut carlista de la capital aragonesa y com a proba de afecte del digníssim quefe regional d' Aragó.

Noves Juntes.—A la provincia de Cuenca, s' ha constituit la Junta de Graja de Inesta partit de Montilla del Palancar y la de Torrejuncillo partit de Coria a la provincia de Cáceres. Avant sempre castellans y ecstremenys a propagar ab fe y constancia les doctrines salvadores de la Tradició y del Dret.

P.

SECCIÓ DE PROPAGANDA

Moguts de l' entusiasme que ens ha despertat la oberta acció de propaganda catòlica qua ha inaugurat la valenta «Secció de Propaganda» del Centre Moral, havem determinat obrir en nostres columnes una secció dedicada ecclusivament a donar conte dels actes que aquesta agrupació de joves ne portin a terme, ab l' epígraf *Secció de Propaganda*.

La conferència que llegí el soci En Lluís Vila sobre l'tema de la Propaganda catòlica y medis de portar la a cap, el diumenge passat fou escoltada per la majoria dels socis, havent agradat moltíssim tant per son fondo com per la correcció de forma. El Sr. Vila fou molt aplaudit. Acabada la disertació, el president que ho era Mossen Viver, feu present als socis que ab tota llibertat podien demanar la paraula per a ampliar lo ecsposat per el Sr. Vila ó impugnar alguna de les idees pel matex Sr. Per a confirmar més les manifestacions del discertat feren us de la paraula els socis Srs. PAGES, Arolas, Dr. Trigás, Frexas y Adroher, resumint els discursos ab molt acert el president Mossen Francisco Viver. Tots els concurrents en sortiren complacuts, desitjosos de concorrer a la vinenta conferència.

Demá, diumenge a les 11 del matí, en el propi local teatre del Centre, el soci En Ramón Pagés donará una conferencia sobre *El Socialisme* termenada la qual podrán els socis fer us de la paraula per a combrater ó ampliar lo que ecsposí el Sr. Pagés.

No més hi podem assistir els socis de la Secció y els del Centre Moral.

Ab una nombrosa concurrència s' efectuá el darrer diumenge el *vía crucis* que celebra tots els diumenges de Quaresma a les 3 de la tarde la Secció de Propaganda. S' ha organiat un cos de portants del Sant Crist que ha cedit per

aquets actes la Real Confraria de la Puríssima Sang.

El Sr. Bisbe ha concedit 50 dies de indulgencia a tots els que hi assistixin.

Es molt celebrat el coro que hi pren part compost de socis de la Secció y dirigit per en Felics Farró. Probablement al final hi haura sermó.

El lloc de reunió es l' Esglesia del Carme a les 3.

CRÓNiques

Fransa.

Déyem en el nombre anterior qu' havia comensat en el Congrés, la discussió del projecte de ley sobre la separació de l' Esglesia del Estat; avuy per avuy, no ens toca dir altre cosa, que si la discussió va seguint fil per randa com ha fet fins ara, en tenim per una colla d' anys avants no sabrem el resultat.

Ab una setmana s' han prononciat dos discursos, y s' aplassaren els debats per vuit dies.

Els oradors inscrits per a parlar sobres la totalitat del projecte passen de 60; les esmenes presentades en detall contra els articles, passen de 200 y els contra-projectes coneguts fins ara, son cinc, si be es molt probable qu' augmenti considerablement aquest nombre; doncs be, ¿quant temps necessita el Congrés pera resoldrer, si ab una setmana han perorat tant sols dos oradors?...

Aposto qu' en totes les Aritmetiques hagudes y per venir, no hi ha figurat un problema de tan difícil solució.

No obstant y axó, els catòlics francesos están mes o menys esperansats ab l' intervenció de Deschanel ex-president de la Cambra y les declaracions del arcalde socialista de Lyon ab tendencies favorables a donar major llibertat als catòlics.

Es de creure qu' el projecte Bienvenu-Martin quedarà mutilat en sós articles mes repugnants, que será votat en termes molt distints dels qu' es proposaven le logies masoniques, ó bé que no s' aprbará.

Russia.

Continuen les noticies pesimistes per aquesta nació, tant en lo qu' es refereix en l' ordre interior com en els fets de la Mandchuria.

Cada dia la premsa dona noves de nous descobriments de complots, y trovalles d' ecsplosius que donen a compondrer la marejada que hi régna; afegéxishi els contratemps y descalabros que sufren els rusos en el teatre de la guerra y tot plegat ens indicarà el trist pervindre que se li espera.

Es parla molt de negociacions per alcansar la pau ab el Japó, sense que fins ara s' hagi confirmat la noticia.

ESPIGOLAYRE

NOVES

El tems durant aquesta setmana s' ha presentat ecspléndit y verament primaveral.

Les passades pluges han reanimat la vegetació, presentant els camps hermós aspecte.

La temperatura ha sigut molt suau, fins a semblar de maig per lo elevada, doncs el termómetro ha arribat a marcar 21 graus a l' ombra.

Han reaccionat també les pressions, senyalant lo barómetro un máxim de 767 mm. Més l' estat higrométrich dominant ha continuat siguent d' humitat.

* Es digne d' aplauso l' ordre donada pel Sr. Governador a la policia respecte a que perseguexi sense distinció de categories els llocs ont s' acostuma a *estivar l' orella a n' en Jordi*.

* Demá a les 9 del vespre tindrà lloch en el Teatre Principal un ecstraordinari concert a càrrec de l' Orfeo Gironí en el qual s' ecxecutará el següent programa:

PRIMERA PART. — *L' Emigrant*, Vives, per la secció d' homes; *Lo Pastoret*, Millet, Homes, 1.ª audició; *La non non del Jesu-sét*, Dalcroze, Senyoretas; *La Filla de Maria*, Nicolau, Senyoretas y Noys; *Lo fill del Rey*, Pujol, tres seccions, 1.^a audició; *La Donzella de la Costa*, Bartumeus, Homes, solo pe l' Sr. Guillem.

SEGONA PART. — *Hivernenc*, Noguera, tres seccions; *La marxa dels Moliners*, Zöllner, Homes; *Ave Verum*, Mozart, tres seccions; *Las Dansas de Lormont*, C. Franch Senyoretas, 1.^a audició; *Lo cant dels aucells*, Millet, Homes y solo per la Sta. Parnal; y *Patria Nova*, Grieg, tres seccions, solo per la Sta. Carreras, 1.^a audició.

Per les noticies que n' tenim sembla que resultarà un bon concert. Ja n' parlarem.

* La Secció Dramática del Centre Moral, aumentada considerablement, está ensajant algunes obres dramáticas y sarsueles pera representar en la vinenta temporada de Pasqua.

* El conegut rellotger y amic nostre Sr. Petif, ha tingut l' amabilitat d' ensenyarnos un rellotge de butxaca antiquíssim y que persones enteses en arqueologia li atribueixen gran valor, per la moltitud d' es malts y diversitats de colors.

* Al volguer penjar un objeete va caurer el veí Pere Pibernat, en el Carrer de les Ferreries Velles, fentse mal en el peu dret, que li curá el metje Sr. Roca Planas.

* La Dependencia Mercantil d' aquesta ciutat publicarà un periódic que surtirà una vegada al mes.

* La ruxada qu' ha caigut dies passats ha dexas en molt mal estat la baxada del Rey D. Martí. Seria convenient la reparació.

* El passat dimecres es va celebrar a cà la ciutat la subasta dels cercats de fusta per a el mercat de bestia. Se concedí per 501 pts. a D.ª Adelaida Colubret.

* Per aquest govern civil s' ha autorisat per a imposar arbitris ecstraordinaris per medi de repart, als Ajuntaments de Camplonc, Ordís y Riudellots, haventse aprovat el repart format per el de Vilajuiga.

* Ha sigut nomenat representant general d' aquesta provincia, de la companyia de seguros *La Actividad*, el nostre director en Joaquim Font y Fargas.

* Ab vera satisfacció trasladem al amic autor de l' article que ab l' epígraf «Iniciativa lloable» publicarem ultimament, les felicitacions que ens han remés varis suscriptors molt estimats nostres.

* Les escales de la Catedral se-

guexen per are bones gracies a Deu. Sembla que havent desaparecut els *grans* obstacles que s' oposaven a que s' arreglessen, l' Ajuntament deuria preocuparse de tornarles a sa situació.

* El *Diario de Gerona* d' ahir publica un solt fentnos a saber que actualment son molts els extrangers que visitan la ciutat de Tarragona y es plany de que aquestos no vingan també a la nostra, que no está mancada de monuments, d' hermosos entorns y brillants fets historichs. La causa del menys-preu ab que ns miran els forasters es degut, segons el colega, a no tenir Girona tarjetas postals ab reproduccions de ses belleses, publicades per *grans* cases editoriales forasteres y no possehir un Guia.

Que 'ls ecstrangers no visiten la nostra ciutat, majorment desde que la moneda espanyola se n' ha anat pe l' sol, no mes ho pot dir qui sia ben curt de vista, com ho es el *Diario* sempre que convé a llurs interessos; pero no 's proposá apuntar aquí quan escrigué el solt, sinó que volgué mossegar solapadament a les *petites* cases de Girona que han publicat postals de la mateixa y de sos entorns. Assegura el *Diario* que cap d' aquestes está a la altura, ni pe 'ls procediments, ni pe 'ls assumtos, ni per l' art.

Nosaltres coneixem la importantíssima col-lecció de tarjetas postals gironinas, que arriba ja a *vingt y una* publicades per nostre benvolgut amic lo libbreter en Joseph Franquet y Serra, y encara que sia ofendrer sa modestia, repetirem aquí que totes elles, tretes de fotografies de sa casa y en sa impremta tirades també, son inmillorables; que han merescut dessinteressats elogis de les Revistes cartòfiles, d' editors y artistes ben competents. Respecte als assumptos saben tots els que les conèxen que no poden ser mes ben escullits, doncs hi figuren els principals monuments, joyes y belleses de la nostra ciutat, y com la col-lecció 's va continuant, diu que no hi faltarà res de lo que sia digne de figurarhi.

¿Que hi voldria pot ser el colega la fatxada de la sua redacció ó be la Devesa nua d' arbres, tal com va dexarla un ex-consejal, després d' aquella famosa tallada que ha passat a la historia?

Comprenem perfectament que el *Diario* liberal maurista no hi trobi art en les postals esmentades, doncs el gust artístich s' ha anat a refugiar ja fa temps al *sagravi* de casa seva, l' han acaparat tot allí y no cal buscarlo en lloc mes a Girona.

Hi ha homes que tenen l' orgull hereditari y ab llur fanfarreria tractan d' enganyar al públic: ¡pastanagas!

* El vinent diumenge die 9 d' abril, l' «Orfeo Gironí» inaugurarà una serie de conferencias, essent la primera a càrrec del director *La Crónica* de Palafrugell, el novell diputat provincial En Mariano de Linares qui dessenrotllará el tema *L' educació y la música popular*.

* S' esta organiant en aquesta ciutat un miting públic contra la tuberculosis en el que hi pendrán part alguns higienistes d' aquesta ciutat y alguns socis de la Academia d' Higiene de Barcelona.

* El passat dissapte festa de l'

Anunciació en la Esglesia de les monges caputxines se hi celebrà una hermosa festa ab ecposició del Senyor, predicant un eloqüent sermó el Rnt. Mossen Joaquím Abras, beneficiat de Bagur.

* El dijous passat tingué lloc en el Cinematógrafo *El Paralelo* una funció ecstraordinaria, qual producte 's destiná als pobres de la ciutat. Hi prengué part el coro *La Regional*, y s' estrená una película titulada *El ángel de invierno* que agradá moltíssim.

Demá diumenge a les 10 del matí, 's repartiran als pobres les almoynes recullides, en porcions de pa, carn y arrós.

* S' ha incorporat a son destí en el Regiment d' Asia, de guarnició a Figueras, el tinent coronel D. Adriá Albadalejo.

* Per haver dexat passar la frontera al propagandista anarquista Vallina, ha sigut declarat cessant l' inspector de policia que feya servey a Portbou.

* En el «Mas Campí» riera d' Algama del terme municipal de Navata, s' ha trovat el cadavre de Matilde Quintana Pelagós, vehina de Lladó, suposantse que al atravesar el torrent tingué la desgracia de caurer, ofegantse.

* Han sigut nomenats Jutjes municipals de Vidreres y Brunyola D. Josep Turbany y D. Joan Gay respectivament.

* Els prelats de Catalunya han comunicat a l' Institut Catalá de Sant Isidre, que d' acort ab lo que aquesta catòlica entitat havia sollicitat, han disposat la celebració de pregaries per a implorar del cel el benefici de les plujes.

* El dilluns passat fou detingut a Flassá, un subjecte anomenat Joaquím Casas que havia estat tancat en el manicomi altres vegades y que 'n el «Hostal de 'n Tet» maltractá a son pare amenassantlo ab un ganivet.

* Han anat a Banyoles per a fer ecsercissis espirituals els alumnes del seminari que han de rebre ordres el vinent dia 8 d' abril.

* En el regiment de Asia que 's trova a Figueras, hi ha vacant una plassa de music de tercera. Els que hi aspirin deurán sollicitarla avants del día 3 de maig.

* En la seva casa de Utebo (Zaragossa) ha mort l' il·lustre general de l' eczercit carlista l' Ecsm. Sr. D. Francisco Cabero y Abarez de Toledo. No pensem fer la seva biografia per a lo que no ens queda espay, mes si que havem de tributar un recort al valerós capdill que tants grans serveys ha fet desde la seva joventut a la Causa de la Lligitimitat fins a ecposar en moltes ocasions la seva vida. Era el Sr. Cabero un dels mes grans campions de las tradicions, estimat del R. y venerat dels seus compatriotas a tots els quals tractava ab veritable esperit cristiá, sense fer distincions malgrat la seva noblesa.

Descansi en la pau del Senyor l' esforsat soldat de Deu, de la Patria y del Rey y tinguemlo present en les nostres oracions.—R. I. P.

* A Salamanca, ab gran pompa y solemnitat se hi ha verificat una vetllada a honor del poeta cristiá Josep María Gabriel y Galán.

El Teatre Bretón estava plenissim de tal manera que no 's recorda en aquella població un acte de tanta importancia. Presidí el Sr. Bisbe y hi prengueren part el Rector d' aquella universitat Sr. Unamuno, el Compté de Casa Segovia, el Sr. Bisbe y la Sra Pardo Bazán.

* Ha mort a Amiens (Fransa) el gran novelista Julio Verne, el que ha obtingut major nomenada per tot el mon entre 'ls novelistes contemporanis.

De nostres Corresponsals

De Barcelona.—L' *Ateneu Tradicionalista* instalat al carrer de la Canuda y Rambla d' Estudis inaugura una serie de conferencies científiques, havent fet us de la paraula el Doctor Montagut y 'ls senyors Adell, Roma y Puigrefagut.

Devant nombrosa y escullida concurrencia doná l' Doctor Montagut s' anunciada conferencia desenrotllant magistralment la cuestió palpitant de la separació de l' Esglesia y l' Estat.

Comensá distingint entre la separació económica y la política-religiosa, mostrantse entusiasta partidari de la primera, ja per els molts inconvenients que té l' Esglesia depenent económicament del Estat ja pe l' dret perfectíssim que a la mateixa assisteix d' administrarse en absoluta independència sense ingerencies de ningú. Tingué párrafos eloquentíssims, frases oportunes y com sempre fou aplaudit ab entusiasme, obtenint al final una merescuda oració.

—L' altre conferenciant el jove D. Francesch Adell estudiant de Dret en nostra Universitat, doná comensament a la seva tasca en mitj de la espectació de la nombrosa concurrencia que omplia de gom a gom els salons del *Ateneu Tradicionalista*.

Son tema fou «La intervenció dels Estats» y ab son treball se presentá com atíntelligent tractista en Dret Internacional.

Despres de donar un concepte de lo que deu entendrés per intervenció, dintre els veritables limits de la paraula, estudiá detingudament les varies tendencies que en aquesta materia s' observaren entre 'ls autors.

Se fixá especialment en lo principi de la no intervenció, atacant briosamente als seus patrocinadors y demostrant en párrafs brillantíssims els principis de la escola lliberal y italiana no podent admetres en el verdader terrenó del Dret Internacional per estar impregnats de l' injusticia y el egoisme.

Fa un llueger ecexamen de lo que han sigut les intervencions en la Historia, y diu: Que no perque 's abusi de una cosa, dexa aquesta de ecistir; y al efecte presenta varis ecemples corroborant sa afirmació, anyadint que si be es vritat que en la práctica algunas intervencions han sigut injustes, no es menys que han ecexistit intervencions de resultat práctic y profitós, sobretot en les portades a cap per la Esglesia catòlica.

Acabá dient que tot catòlic deu acceptar sense cap classe de dupte la lligitimitat del principi de la intervenció, refusant el de la no intervenció perque, ademes d' estar comdempnat en el *Syllabus*, es fill del egoisme y del crim y aquestos jamay podrán tindres com a principis jurídics.

Un esclat de aplausos coroná l' discurs del señor Adell.

—Probablement dintre poch dies sortirà a llum un periodich titolat *Boletín del Ateneu Tradicionalista* y com lo seu nom indica serà el portaveu de dit Centre.

Fins la prócsima, se despedeix de vostés.

UN DEL REQUETÉ

De La Bisbal.—Despres d' alguns dies de silenci sens haverli pogut donar noves d' aquesta Vila, dec dirli que lo mes significatiu succehit durant aquet trimestre qu' anem a finir han sigut les gatzares mogudes pel poble en virtut d' haverse determinat a treurer l' odiós repart de consums per convertirlo en el dret de Portas en termes que s' arrivaren a fer algunes manifestacions de carácter no massa pacífiques ni tranquilizadores en contra del Sr. Alcalde; empró que gracias a la enteresa, serenitat y bon judici de la nostre digne 1.ª Autoritat, no tingueren resultats lamentables, posantse les coses en son lloc.

—Estem ja en plena Cuaresma y si bé que 'ls sermons que ab elocuencia y uncio evangélica, ens endressa el Rvnt. P. Fray Joseph Portells Franciscá son capassos de sobres per fer mourer el cor de tot bon Cristiá, es de entristirse no obstant al veurer aquexa falta d' asistencia per part de tots els catòlics de La Bisbal fins d' un gran nombre d' aquells que volen passar pels mes significats puig me sembla valdria la pena que donguessin l' exemple. Esser ó no esser; que som en temps de lluyta y abnegació.

—Ab les plujades y consegüents humitats d' aquets dies els nostres camps sembla qu' han cobrat nou coratge y verdor veyentse els sembrats ab manifesta bonansa y aprofitament. Deu vulgui que vagi seguint aixis y que ploqui més ben aviat.

També me cal fer esment d' haverse celebrat aquesta setmana passada els ecexamens de l' Escola Pública de noys d' aquesta Vila baix la Direcció del Profesor de la mateixa, nostre intelgent y estimat amic D. Joan Huguet qui ha demostrat una vegada mes sos valiosos conexements en el difícil art del profesorat. Que rebí doncs nostra coral enhorabona pel comportament brillant de sos deixebles qu' han demostrat en els ecexamens, desitjantli tota mena de prosperitats en el espinós camí de son ram.

—Mercat del divendres 24 de mars de 1905.—Blat, quartera de 80 litres, 20 Ptas; Mestall, id, 17' 50 ptas; Ordi, id, 12 ptas; Cibada, id, 10 ptas; Bessas, id, 20 ptas; Mill, id, 19 ptas; Panís, id, 22 ptas; Blatdemoro, id, 17 ptas; Llobins, id, 12 ptas; Fabas, id, 17 ptas; Fabóns, id, 18 ptas; Fasolas, id, 32 ptas; Fasols, id, 34 ptas; Oli vell, mallal, 11 ptas, y Oli novell, id, 11 ptas.

Fins a nn altre.—La Bisbal 27 de Mars 1905.—*El corresponsal.*

De Besalú.—El passat 19 del corrent en el lloc anomenat *Camp del Candell* els borrecs d' antany hi celebraren la festa qu' ells diuen de la llibertat. Aquest any ha resultat corretgida y aumentada dels anys anteriors. Hi vegerem un tal Sr. Lluís N. que 's diu si es president d' una escola protestant, el Sr. Jutje municipal, Secretari y Fiscal, fabricants que pagan y obeexen, escalcaldes d' Olot, un dependent del Sr. D. Francisco Montselvatje y per fi uns quants ca-

talanistes que foren insultats pels matexos qu' acompanyaven. Ja en el lloc y devant d' una creu de ferro, el Sr. Lluís enjegá uns quants brams mofantse de lo més sant y sagrat, aconsellant a les mares que no dexin anar als seus fills a la Esglesia etc., etc. D' entre tota aquella gent tant educada, solsament un Sr. protestá de les bestieses del Sr. Lluís; fou el Sr. Soler d' Olot, que amonestá al orador declarantse catòlic, pro lliberal. Tant debo que 'ls seus actes no 'l desmentissen.

Despres d' alguns altres discursos més plens d' elocuencia els manifestants regresaren a la vila, entregantse el comité a una fartanera com per a ensenyar als obrers que una cosa es predicar y un altra repartir cibada.

Are en nom de tots els meus amics y correlligionaris protesto publicament de l' acte y 'm permeto aconsellar als seus autors que no s' atrevixin a insultar més les nostres creencies de catòlics, puig sabrem demostrarlosi fins aont arriuen les nostres conviccions.—26 Mars-1905.—*El Corresponsal.*

De Celrà.—El Festival que varem celebrar el passat diumenge y quin programa ja li vaig comunicar fou un acontexement en aquest poble. Ab aytal motiu la gentada que omplena la plassa de la Font era sens dupte major a la que se hi ajunta en els dies de la festa major. Els coros *Unió* d' aquesta y *Humorística* de Torroella, demostraren esser ben dignes dels aplausos que al acabar les diferents composicions del programa els hi tributa el public, com també els meresqué l' orquesta de Torroella. Merexen esser felicitats tots els individus d' abdos societats corals, y d' una manera especial els seus directores Srs. Fort y Rigau.

—Sembla que a no trigar, tornarem a tenir puesto de Guardia Civil, lo que es fa cada dia mes necessari puig tenim algun establiment que va convertintse en casa de corrupció y que de no posarhi remey aviat, qui sab les consecuencias que portará.—*El corresponsal.*

NIMIETATS

LOGOGRIF NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6	Nom d' home
5 4 3 2 7	Eyna de sabater
3 1 5 6	Cant sagrat
2 1 3	Part del cos
5 1	Nota musical
6	Consonant

(Las solucions en el nombre vinent).

¡¡FUMADORS!!

Si voléu conservar vostra salut, fuméu l' acreditat é higiénic

PAPER JORDÁ

Imprempta J. Franquet y Serra.—Girona

SECCIÓ D' ANUNCIS

JOAQUÍM FONT Y FARGAS

SEGURS Y REPRESENTACIONS

Abeuradors, 7, 2.º - GIRONA

¡¡ FUMADORS !!

Es ja hora que us despreocupéu y no donguéu crédito a lo que tan falsament diuen alguns fabricants poc escrupulosos atribuint a n' els seus papers de fumar propietats medicinals que no tenen ni han tingut may, dient que es fabricat ab el suc de váries plantes pectorals contra la tos, afeccions del coll, etc. escplotant d' aquesta manera la bona fé dels fumadors ignocents.

Si voléu fumar bon paper demanéu PAPER CARLETS.

Premiat en l' exposició Universal de París 1900 y en la de Barcelona en 1888.

Se ven per tot arréu.

J. de Llobet de Pastors METGE

Ex-assistent lliure dels hospitals de Lyon y Paris
Especialista en les malalties de la
GARGANTA, NAS Y ORELLES
Clínica per a l' tractament
d' aquestas malalties.

Plassa de la Auriga, núm. 1, entressol
CONSULTA DIÁRIA
de les 9 del dematí a les 4 de la tarde

SABATERIA MODERNA

Miquel Capella

Variat assortit de calsat de
totes menes. Preus económicos
Minalí 4 y Ferrerías Vellas

Biscuits fullats

els millors en la
Drogueria de Narcís Arpa
LA BISBAL

F. MARESMA

ESPECIALITAT EN GUANTS

LA UNION DE NORWICH

Sociedad mútua de seguros sobre la vida

"LA AMIGABLE"

FUNDADA EN 1706

La más antigua Sociedad de seguros
sobre la vida, en el mundo.

SINIESTROS PAGADOS, MÁS DE
22.000.000 l. e.

BENEFICIOS REPARTIDOS, MÁS DE
5.000.000 l. e.

NUOVOS SEGUROS POR AÑO, MÁS DE
2.500.000 l. e.

Joaquín Font y Fargas
Abeuradors, 7, 2.º

Fotografía de A. García

Calle S. Francisco 10 y 12 (Chafán al Puente de Piedra)
A BENEFICIO DEL PÚBLICO

Esta casa regalará a todos los niños y niñas que hagan la Primera Comunión, un retrato con cartulina especial por cada seis, el mínimum, doble tamaño que de las fotografías encargadas.

El público podrá cambiar la fotografía de doble tamaño por otra pintada del mismo tamaño.

En casos de opresió del pit ab dificultat de respirar, axís com en les bronquitis acompayades de tos espasmódica la Solució de Bifosfat de Cal medicinal produex resultats escelents.

SOLUCIÓ DE
BIFOSFAT DE CAL MEDICINAL

DELS

Germans Maristes

BARCELONA (Sant Andreu de Palomar)

De venda a Girona a cán J. M.ª Perez Xifra, Abeuradors; en la farmacia d' en Grau Romanaty, Progrés, 4; farmacia Vivas, Cort-Real, 17; farmacia Roca. (Antigua casa Ametller), Plassa del Oli.

Diposit: Pensionat dels Germans Maristes, Clavería, 12.

LENCERÍA LA CONFIANZA

DE

LEÓN BELLOC

Progreso, 31.-GERONA

NOVEDADES, MANTELERÍAS,

Tapetes, Cortinajes, Transparentes.

Gran surtido en tiras bordadas.

ARMERÍA

DE

Gayetano Carbó

Carrer de la Argentería 30, cantonada

En aquest acreditat establiment trobarán un bon assortit de Reclams per a torts de nit y de boca. Reclams pera perdiús, guatllas y corills.

Escopetes de dos tiros centrals canons lilegítims Bernad, de canons de cinta y cer. D' un canó de cinta y de cer. Escopetas de dos tiros Foncheau canons de cer. D' un tiro canó de cinta y de ferro. Escopetes dos tiros. Remingtons de un tiro canó de cinta y de cer. Escopetes pistó de dos canons. D' un tiro cinta y de cer. Revólvers Esmirt y de Bala Blindada. Pis. toles Bronguins set tiros y set en diposit.

Se fa tota clase de reparacions a objectes de cassa.

IMPORTANTE

Para constitución CAPITALES y RENTAS acúdate a la Agencia de seguros sobre la vida, de Don Narciso Boada Guytó, calle de la Forsa, 17, 1.º - GERONA.

PENSIONADO DE LA INMACULADA CONCEPCIÓN

CALLE DE LA CLAVERÍA NÚMERO 12

COLEGIO DEL SAGRADO CORAZÓN DE JESUS

PLAZA DE LA MERCED

A CARGO DE LOS

HERMANOS MARISTAS

GERONA

El brillante resultado obtenido en quince años, durante los cuales los alumnos concurrentes a este establecimiento han obtenido en los exámenes oficiales del Instituto premios 327, sobresalientes 581, notables 740, habiéndose graduado 111 bachilleres, dispensa de hacer todo elogio ó comentario, ya que los hechos hablan con sobrada elocuencia.

Desde 1.º de Septiembre se halarán abiertas las clases de primera enseñanza y preparación para los que tienen asignaturas pendientes de exámen y desde el 15 de Septiembre las de Segunda Enseñanza y Comercio.

La Dirección se encarga de inscribir las matriculas que lo soliciten.

Se admiten Pensionistas, Medio pensionistas, vigilados y externos.

Para más detalles pidanse prospectos.

LUZ Y CALOR

MATERIAL PARA ALUMBRADO Y CALEFACCIÓN POR GAS

LAMPISTERÍA Y CRISTALERÍA

Variado surtido de lámparas y accesorios de lampistería

Globos, pantallas, tulipas, parahumos, tubos inrompibles

ESPECIALIDAD EN LA FABRICACIÓN DE CAPUCHONES PARA LA INCANDESCENCIA

Mecheros KERN; AUER; BRAY'S.—Hornillos, cocinas y estufas para gas. Estufa-CLAMONT.—Encendedores automáticos y eléctricos.—Timbres eléctricos.—Tubo metálico flexible.—Instalaciones completas de gas y de timbres eléctricos.

Cort-Real, 4, Gerona

LA CRUZ ROJA

FARMACIA ORTOPEDIA PERFUMERÍA

Dos medios hay para tratar las hernias: ó la operación ó la perfecta contención, con la cual se logra curarlas en muchos casos, principalmente en los jóvenes: lo demás es puro charlatanismo.

La perfecta contención en todos los casos, los más difíciles, se obtiene con nuestro braquero sistema Torrent, de la Cruz Roja de Gerona, premiado por varias Academias Médicas; su presión es suave y puede graduarse á voluntad, no abulta ni mortifica y se amolda por completo, puede llevarse de día y de noche permitiendo toda clase de movimientos.

CONSULTAS GRATIS

LA CRUZ ROJA

Plaza del Oli.-GERONA

GERUNDA

FABRICA DE ASERRAR MADERAS

Grandes talleres mecánicos de carpintería para la pronta construcción de edificios y toda clase de objetos de fábrica.

Especialidad en cajas de envase

1, PORVENIR, 1

LA NEOTAFIA

Funeraria la más antigua; sirve todo lo referente á dicho ramo

Francisco de A. Matas

Despacho: Cort-Real, 18.-GERONA

L' ART MUSICAL

Joán Durán

Plassa de la Constitució, 2

Se venen y lloguen pianos de teclat y de manubri a preus convencionales.
Reparacions en tota clase d' instruments de música.

2; Plassa de la Constitució, 2

JAUME ADROHER PERA

Pintor

Decorador y Empaperador

Nort, 1 y Hortas 10, Girona

Cocina práctica de Cuaresma

FÓRMULAS VARIADAS PARA PLATOS DE VIGILIA Y COLACIONES PRECEDIDAS DE ALGUNAS

instrucciones sobre el ayuno y abstinencia de carnes

Precio una peseta

DE VENTA EN LA

Librería de J. Franquet, Platería, 26

GERONA